

Hankerekisterin

18.6.-08

M. Korhonen

000727

1979-09-13

M. T. Kuopas

X.S

KERTOMUS

Vesilahden seurakunnan hautausmaalla olevan keskiaikaisen kivisakariston tutkimustyöstä.

Museoviraston tutkija arkkitehti Pasi Kaarto antoi paikan päällä yksityiskohtaiset ohjeet työstä, jonka antikvaarisena työnjohtajana toimi allekirjoittanut.

Työ aloitettiin 13.6.1979 ja saatiin päätökseen 7.8.1979. Työssä oli yksi vanhempi kirvesmies ja kaksi koululaista. Työtä haittasi jatkuva sade.

Saamani kirjallisen ohjeen mukaan kaivettiin sakariston ympäri metrin syvyinen ja metrin levyinen kaivanto. Siitä tuleva maa seulottiin huolellisesti. Löytyneet vainajien luut ja ruosteiset arkun naulat haudattiin suntion osoittamaan paikkaan. Maanalainen kiviseinä käsiteltiin eristysaineella ja siihen laitettiin vahva muovi. Työn tässä vaiheessa kävi siihen tutustumassa fil. maisteri Esko Sarasmo Tampereelta. Hän piti työtä asianmukaisena. Sen jälkeen kaivanto täytettiin karkealla soralla. Nelitahoisen peltikaton puhdistus suoritettiin arkkitehti Pasi Kaarton ohjeiden mukaan. Peltikatto oli tarkoitus korjata, mutta ei saatu ammattitaitoista miestä työhön. Myös jokapäiväinen sade olisi haitannut tätä työtä. Ulko-ovi maalattiin maaliöljyn ja kimröökkin sekoituksella mustaksi.

Sisäpuolelta puhdistettiin holvikatto ja seinät suurella pehmeällä harjalla. Rappausviat paikattiin ja niiden kohdat maalattiin kalkkimaalilla. Kalusto järjestettiin harakitsemallani tavalla. Kalustosta laadittiin yksityiskohdainen luettelo.

Lopuksi sakaristo ympäristöineen siivottiin huolellisesti.

Vesilahdella elokuun 8 päivänä 1979

Arvo Kytölä

Arvo Kytölä

Intendentti

2.10.1974

714

Vesilahden kirkkohallintokunta
37470 VESILAHTI

Vesilahden kivisakariston
tekninen kunto

Museoviraston rakennushistorian osasto on kesällä -74 suorittanut ns. autiokirkkojen, kivisakaristojen ja kirkonraunioiden rakenteiden kunnan tarkastustyötä. Tarkoituksena on ollut selvittää, mihin toimiin rakennusten säilymistä puolesta olisi eyhdyttävä. Vesilahden kivisakariston kunnosta toteamme seuraavaa.

Ehjat rakennusosat:

Vesikaton kannattajat ovat katon vuotamisesta huolimatta ehjat.

Lattialle valettu ohut betonilaatta on muutamia halkeamia lukuunottamatta ehjä.

Uusi ovi ja rautakalterilla varustettu pieni ikkuna ovat ehjia.

Rakennusosat, jotka on kunnostettava:

Varsinkin sakariston länsiseinällä maa on noussut jopa metriä korkeammalle sakariston lattiapinnasta. Aivan seinän vierustalla on kuusi hautaa. Maakerrosten kosteus siirtyy seinän läpi sisällepäin ja irroittaa rappauksen. Lattialla on runsaasti murentunutta laastia ja pienellä töftäisyyllä saa seinästä irtamaan kappaleita.

Sakariston ovi on syvällä kuppassa. Ainakin rankkasaiteella vesi valuu kynnyksen yli sisälle. Huomattavia vesivahinkoja ei kuitenkaan ole, mutta olletikin uusi ovi on rakennettu juuri tästä syystä.

Peltikatossa on runsaasti reikiä. Kattolaudoitus on vanha, viistetyillä saumoilla tehty, mikä onneksi hiukan estää veden valumista ullakolle. Ludoitus on osittain laho.

Rakennuksen säilymisen kannalta välttämättömät toimenpiteet:

Vesikatto on korjattava. Alalautoitus on tarkistettava ja sen päälle laitettava uusi pelti. Pelti on maalattava. Rakennusta ympäröivää maan pintaa on madallettava. Työ saattaa olla vaikea toteuttaa hautojen vuoksi, mutta muutenkin keinoja suojata rappausta kosteudelta ei ole. Kosteaa sakaristo ei ole otollinen paikka kirkkomuseolle. Sakaristossa säilytettävistä esineistä ainakin viisi goottilaisen näköistä puuveistosta ja Abraham Ahlmanin epitafi ovat konservoinnin tarpeessa.

Osastonjohtaja

Antero Sinisalo

Tutkija

Pasi Kaarto

Arkkitehti P. Kaarre
Museovirasto
PL. 913
00100 Helsinki 10

Työt Vesilahdella sujuu hyvin
apulaiseni, 2 reipasta koululaista
ja 1 vanhempi kirvesmies.
Kaivettu ja seulottu osaksi metrin
osaksi puolen metrin syvyydestä.
Löytynyt puolen metrin syvyydestä
rikkinäinen lasipullo, luita ja
nauloja. Lisäksi kutsun maisteri
Sarasmaan paikalle.

Sakarito siivottu
sisältä. Pyydän
lähettämään minulle
os. Vesilahti k.k. 37470
selvityksen sopi-
muksesta johtaa
kairaus työtä
ovat kyselleet.

Läh. Indentti
Arvo Kytölä
Vesilahti k.k.
37470
Kunnalliskoti

POSTIKORTTI
POSTKORT

vastaanottaja:
Arkkitehti
P. Kaarre
Museovirasto
PL. 913
00100 Helsinki 10